

CSALÁDSEGÍTŐ ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT
4080 HAJDÚNÁNÁS, DOROGI U. 14. TEL.: 06/52 381 – 624

Ikt.sz.: GY.: 366-1./2012.

Tárgy: Beszámoló a Gyermekjóléti
Szolgálat 2011 évi munkájáról

HAJDÚNÁNÁS VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT
POLGÁRMESTERI HIVATALA

Hajdúnánás
Köztársaság tér 1.

SZÓLLÁTH TIBOR ZOLTÁN

Polgármester Úr
részére

E.N. 10350/2012.

HAJDÚNÁNÁS VÁROSI ÖNKORMÁNYZAT POLGÁRMESTERI HIVATALA	
Szám:	2012-04-12
Szám:	9163-1/2012. Melléklet

Tisztelt Polgármester Úr!
Tisztelt Képviselő- testület!

Levelem mellékleteként megküldöm a „Beszámoló a Gyermekjóléti Szolgálat 2011 évi munkájáról” készített tájékoztatást további szíves felhasználás végett. Továbbá beszámolóm mellékletét képezi a városi szinten gyermekvédelmi funkciót ellátó vagy ahhoz szervesen kapcsolódó szervezetek 2011 évi munkájáról összegyűjtött tájékoztatókból készített összefoglalóm.

Tisztelettel:

Nagyné Juhász Krisztina
intézményvezető

Hajdúnánás, 2012. április 10.

Beszámoló a Gyermekjóléti Szolgálat 2011-ben végzett munkájáról

Készült: Hajdúnánás, 2012.

Készítette:

Nagyné Juhász Krisztina
intézményvezető

BESZÁMOLÓ A GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT 2011-BEN VÉGZETT MUNKÁJÁRÓL

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. előírja a gyermekjóléti alapellátások körébe tartozó gyermekjóléti szolgáltatás (39.§) biztosítását, illetve a gyermekjóléti szolgálatok (40.§) működtetését.

I. A Gyermekjóléti Szolgálat személyi és tárgyi feltételei

A 15/1998 (IV.30.) NM rendelet 1. sz. melléklete – a gyermekjóléti és gyermekvédelmi személyes gondoskodás formáinak szakmai létszám irányszámai és létszámminimum normái – tartalmazza az előírt minimum személyi állományt. A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat intézményvezetője szakvizsgázott szociálpolitikus és szociálgerontológus végzettséggel rendelkezik. Az integrált intézményen belül a Gyermekjóléti Szolgálatnál, mint szervezeti egységnél **3 fő családgondozó és 1 fő családgondozó asszisztens** határozatlan idejű kinevezéssel végzi munkáját. A Gyermekjóléti Szolgálatnál foglalkoztatott dolgozók szakmai végzettségüket tekintve 2 fő szociálpedagógus, 1 fő alapfokú mentálhigiénés képesítéssel rendelkező óvodapedagógus, 1 fő pedagógiai- és gyógypedagógiai asszisztens. 2011-ben 2 dolgozó terhességi gyermekágyi segélyben részesült, ezért helyettesítésüket augusztustól az intézményvezető látta el.

2011-ben a helyettes szülői státusz működési engedélyeztetése elindult, amely jelenleg is folyamatban van, mivel helyettes szülői tanfolyam az egész ország területén nem indult és a jogviszony betöltéséhez az előírt tanfolyami végzettség alapkitétel.

2001-től a szociális foglalkoztatással kapcsolatban kiépült továbbképzési rendszer kötelező érvénnyel teszi szükségessé a képzettségi szinthez kapcsolódó pontértékek megszerzését, amelyhez kötötten munkavégzés keretében az alkalmazottak a feladatukat elláthatják. 5 éves továbbképzési tervnek megfelelően végezzük a képzések ütemezését, amelynek megfelelően 2011-ben is 1 dolgozó vett részt szakirányú tanfolyamon.

Terepmunkánkhoz kapcsolódóan a tavalyi év első félévében az adományok kiszállítását és a külterületeken folytatott családlátogatásokat a Mezei Örszolgálat 2009. december 10.-én kötött Együttműködési Megállapodásban foglaltak szerint végeztük. Az év második felétől a tanyagondnoki szolgáltatás bevezetésétől Szolgálatunk saját gépjárművel oldotta meg a külterületen folyó családlátogatásokat. A belterületi terepmunkát a dolgozók saját tulajdonú kerékpárjukkal végzik.

Intézményünk semmilyen technikai létszámmal nem rendelkezik, ugyanakkor a szociális- és gyermekjóléti, gyermekvédelmi közfeladat ellátásához kapcsolódóan a Szolgálat irodáiban a tisztaság biztosításáról kötelező gondoskodni, ezért a közfoglalkoztatás keretében városunk önkormányzata biztosít 1 fő takarítónőt.

Intézményünk épülete szépen felújított, a város központjában helyezkedik el. Az irodák bútorzata nagyon kopott volt, más intézményekből leselejtezett készlet került át hozzánk. Az év végén bútorlapokat vásároltunk, amelyekből a Gazdasági Ellátó Intézmény karbantartója asztalokat és szekrényeket készít számunkra. A feladatkörünket és kliensforgalmunkat tekintve az épület kialakítása nem felel meg a jelen kor követelményeinek, mert csak részben akadálymentesített. Jobb elosztású, több és kisebb alapterületű irodákra lenne szükségünk a bizalmi légkör megteremtése érdekében, amelyet az I/2000. (I.7.) Sz.Cs.M rendelet 33.§-a tartalmaz.

Az intézmény konyhájában 2011 szeptemberétől megszűnt a szociális étkezőknek az ebéd kiosztása. Ugyanígy a ruházati cikkek adományozása, a használati tárgyak közvetítése kikerült az épületünk falai közül a Dorogi u. 3. sz. alá, ahol az Adományszobában történik a szakmai feladat ellátása, továbbra is szervezetünk működtetésének körében 2 fő közfoglalkoztatott alkalmazásával.

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat 2011-ben 4 db számítógéppel, 1 db fényképezőgéppel valamint bérleti jogviszony alapján fénymásoló berendezéssel bővült, amelyre nagyon nagy szükségünk volt, mivel a gépeink elavultak voltak, a munkavégzés alapfeltételeinek sem feleltek meg.

II. A Szolgálat működéséhez szükséges feltételek

2011. május 11.-én intézményünket ellenőrizte Hajdúdorog Városi Önkormányzat, mint a működést engedélyező szerv, majd 2011. augusztus 30.-án a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala. Az ellenőrzések felölelték a tárgyi – személyi feltételek meglétét, az intézményi működés alapidokumentumainak, az alkalmazott szakmai dokumentációk és a meglévő pénzügyi feltételek vizsgálatát. Mindkét ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy az intézmény rendeltetésszerű működését veszélyeztető hiányosságot nem tapasztaltak. Megállapításként szerepel, hogy intézményünk működése megfelel minden hatályos jogszabályban foglaltaknak, továbbá az elmúlt 1 évben jelentős fejlődés mutatkozik az épület teljeskörű felújítása és a tárgyi feltételek (számítógép ellátottság) területén, de ugyanakkor a bizalmas beszélgetést lehetővé tevő több irodahelyiségre lenne szükség. Kifogásként merült fel, hogy az épület részben akadálymentesített, gondoskodni szükséges a teljeskörű akadálymentesítés megoldásáról.

Intézményünk pénzügyi-gazdasági ellenőrzésére összevontan került sor a Városi Bölcsődével és a Szociális Gondozási Központtal a 379/2010. (XI. 25.) számú Képviselő-testületi Határozat értelmében 2011. április 11-től 2011. április 30-ig, amely felölelte 2009. május 1-től 2011. március 31-ig terjedő időszakot. A jegyzőkönyv tartalmazza, hogy a dolgozók átsorolása a végzettségnek és a közalkalmazotti jogviszonynak megfelelően helyesen történt. A működési és gazdálkodási tevékenység jó, sok területen példaértékű a nyilvántartások rendszerezettsége, áttekinthetősége és vezetése.

2011. szeptember 14.-én a Szabolcs – Szatmár - Bereg Megyei Önkormányzat „Viktória” Ápoló - Gondozó Otthon és Módszertani Központ végzett ellenőrzést, amely megállapította, hogy „Minden szabályzat mindhárom szolgáltatásra rendelkezésre áll. A szakmai munkavégzés során a dolgozók a szociális munka etikai kódexét ismerik, azon alapelveket betartják. Az ellátotti dokumentációk megfelelő szakmai tartalommal és intézkedési folyamattal rendelkeznek az esetekre vonatkozóan. Az esetek részletes követése biztosított, nyilvánvaló az együttműködő szervezetekkel történő együttműködés és az egyéni esetkezelés, szakmai felkészültség a dolgozók részéről. A vezetői negyedéves ellenőrzés megtörténik, a szakemberek valamennyi szakmai szolgáltatási formában hatékonyan dolgoznak, a szolgáltató biztosítja részükre a folyamatos képzést. A problémák megoldásában az intézményvezető nyújt adekvát segítséget a dolgozók számára. Az intézmény és szakmai vezetés a fenntartóval együttműködve biztosítja a dolgozók számára a munkavégzéshez szükséges tárgyi feltételeket, az utolsó ellenőrzés óta fejlődés mutatkozik.”

A működést engedélyező szerv intézményünk működési engedélyét, mind a gyermekjóléti szolgáltatásra, mind a családsegítés vonatkozásában határozatlan időre kiadta. Ennek megfelelően a kiadott tanúsítványokat intézményünkben jól látható helyen kifüggesztettük.

III. A Gyermekjóléti Szolgálat szakmai munkája

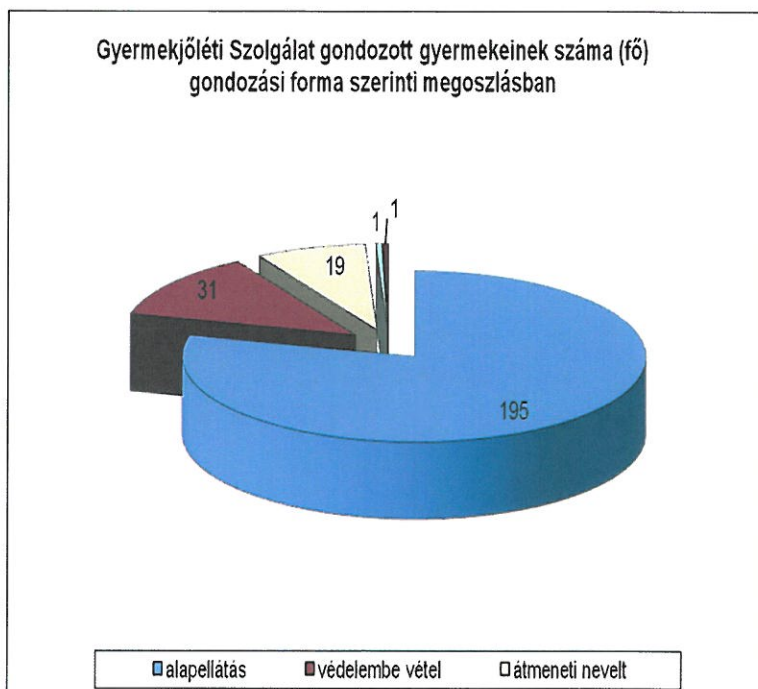
Az 1997. évi XXXI. törvény alapján a személyes gondoskodás körébe tartozó gyermekjóléti alapellátásokon belül a Gyermekjóléti Szolgálat gyermekjóléti szolgáltatást végez. Ez olyan, a gyermekek érdekeit védő speciális *személyes szociális szolgáltatás*, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a *gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését*, illetve a *családból kiemelt gyermek visszahelyezését*.

Városunkban a gyermekek száma évről-évre csökkenő tendenciát mutat, ugyanakkor az észlelő és jelzőrendszer tagjainak véleménye szerint a veszélyeztetett- és hátrányos helyzetű gyermekek száma eléri a településünkön élő óvodás korosztálynak a 46 %-át, általános iskolás korosztálynak az 50 %-át, középiskolás korosztálynak a 36 %-át. **Összesen a városunkban élő hátrányos helyzetű és veszélyeztetett gyermekek 44 %-os arányt képviselnek.**

Munkánk legjelentősebb részét a veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló, személyes segítő kapcsolat keretében végzett családgondozás alkotja. Az elmúlt évben a gyermekjóléti szolgálat **126 család 247 gyermekét** gondozta. **195** gyermeket gondoztunk **gyermekjóléti alapellátásban**, **31** gyermeket **védelembe vétel** keretén belül, és **19 átmeneti nevelt** gyermek vérszerinti szüleikhez

jártunk a gyermekek családjukba történő visszagondozása érdekében. 1 gyermeket **utógondoztunk** a gyámhivatal döntése alapján. **Családból való kiemelés** javaslatunkra 1 esetben történt. A felsorolt gondozotti létszám nem tartalmazza azon kapcsolatfelvételek és környezetanulmányok számát amelyekből nem lettek gondozott esetek.

Gondozott gyermekek 58 %-a fiú, 42 %-a lány. Demográfiai megoszlásuk szerint 24 %-uk 5 év alatti, 43 %-uk 6-13 év közötti, 33 %-uk 14 – 18 év közötti korú.

A 2011. évben a jelzőrendszer által a gyermekjóléti szolgálatához 236 írásban történő problémajelzés érkezett. Egészségügyi szolgáltatótól 7, személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatóktól 3, nevelési-oktatási intézményektől 99, rendőrségtől 27, ügyészségtől, bíróságtól 1, pártfogói felügyelői szolgálatától 10, gyámhatóságtól (jegyző és gyámhivatal) 88 írásbeli jelzést kaptunk. Intézkedéseinkről **minden esetben** tájékoztatjuk a jelzést tevőket.

Az elmúlt évben felkérésre 104 db környezetanulmányt végeztünk, a környezetanulmányok száma csak a gyermekjóléti szolgáltató tevékenységgel összefüggő eseteket tartalmazza.

Az elmúlt 5 évben a gyermekjóléti szolgáltató tevékenység a kezelt probléma típusa szerint a következő módon alakult:

Probléma típus	2007.	2008.	2009.	2010.	2011
Anyagi	1143	1307	1555	2276	2203
Gyermeknevelési	699	570	652	913	851
Gyermek intézménybe beilleszkedési nehézség	37	98	243	168	72
Magatartás-, telj. zavar	19	99	182	175	140
Családi konfliktus	115	177	247	320	260
Szülői elhanyagolás	186	197	292	285	197
Szülők, v. család életvitеле	814	733	695	855	698
Családon belüli bántalmazás	25	21	26	19	11
Fogyatékoság, retardáció	21	25	8	28	15
Szenvedélybetegség	67	29	21	104	39
Összesen:	3126	3256	3921	5143	4486

A gyermekjóléti szolgáltatásnál a leggyakoribb probléma ugyanaz, mint a családsegítés során, azaz a biztos bérjövdelem hiánya. Ezért a gyermekek taníttatása, neveltetése még hátrányosabb helyzetből indul. A problémák elmélyülése a család funkcionálisának időszakos vagy krónikus ellehetetlenüléséhez, tartósan elégtelen működéséhez vezet. *Előfordul olyan szülői magatartás, amely a gyermek fizikai szükségleteinek kielégítésére terjed ki, ugyanakkor a gyermek nevelési-oktatási intézményben szükséges képességeinek, készségeinek, ismereteinek kialakítását, fejlesztését figyelmen kívül hagyja.* Az egyetlen kitörési lehetőség a gyermekek motiválása a tanulás és az erre való ösztönző tevékenységek felé. 851 esetben tapasztaltunk gyermeknevelési problémát, a gyermek iskolai beilleszkedési zavarait 182 esetben. Ez összefügg a szülők vagy gyermek nem megfelelő életvitelével, amely a család személyiségformáló, nevelő funkcióinak torzulását okozza. A 12 év feletti korosztálynál iskoláztatási nehézségek és szabálysértések elkövetése mellett drog- és alkoholfogyasztás miatti zavarok és a szülő és gyermeke közötti kezeletlen konfliktusok felhalmozása jellemző, amely a család diszfunkcionális működését eredményezi.

Kiseb gyermekeknél az elsődlegesen jelentkező veszélyeztető tényező a szülők elhanyagoló 197 esetben, gondozási-, nevelési magatartása, amely egészségügyi veszélyeztetettséget is okoz. *A szülői elhanyagolás a gyermekkel való kommunikációra is kiterjed,* amelynek eredményeképpen a gyermekek felkészületlenül lépnek be a nevelési-oktatási intézményekbe. Beilleszkedési problémáik miatt kirekesztettek, zárkóztak lehetnek, amelyet a szülők gyermekükkel szembeni figyelmetlensége is tovább generál.

Gondozott családjaiknak fele nagycsaládos (3-10 gyermeket nevelő). Ezekben a családokban a megfelelő higiénia mellett a napi egészséges étrend biztosítása, vagy akár a gyermekek számára a gyógyszerek kiváltása is problémát okoz.

A gyerekekvédelmi tevékenységünk során a gyermek mindenek felett álló érdekét szolgáljuk. A gyerekek veszélyeztetettségének okai egyfelől a szociális depriváció, a család és a környezet gazdasági, kulturális meghatározottsága, amely veszélyezteti a gyermek egészségét, testi és szellemi fejlődését, döntően a testi szükségletek és a tanulás, képzés korlátozott esélyei miatt. Másfelől a gyermek érzelmi szükségletei, kötődése, biztonsága, állandóságérzete nem, vagy csak korlátozottan biztosítható, mert a szülők, a család ezt nem tudják valamilyen okból nyújtani. Ennek következtében a gyermek érzelmi fejlődése, kötődés- és szeretetképesége sérül, ezért, lehet, hogy felnőttkorában sem lesz képes biztonságos kapcsolatok kialakítására. Tehát a szülőket képessé kell tenni kérni és elfogadni a segítséget, a szakembernek oly típusú segítséget kell biztosítania, amely nem haladja meg a szükséges mértéket, és megfelelő ahhoz, hogy a szülő fokozatosan mind több feladatot tudjon maga is megoldani, képes legyen saját sorsának alakítására. Szolgálatunk azon dolgozik, hogy a sikeres gyermek-szülő kapcsolat során a veszélyeztető tényezők és az azokat kompenzáló segítség, támogatás a legnagyobb mértékben kiegyenlítsse egymást. Tényleges veszélyeztetettség akkor fordul elő, ha nincs olyan támogatás, amely a hiányokat valamilyen módon

pótolni tudja. Munkánk nem egyszerűen a szükségletek kielégítésére, hanem problémák kezelésére irányul, és a gyermek családi környezetének hiányosságait is kezelendő problémának tekinti. A szociális munkavégzés során el kell fogadtatni a családokkal és egyéb résztvevő személyekkel, hogy a gyermeki problémák jelentős része kezelhető szolgáltató módszerekkel, továbbá, hogy a hatósági és az önkéntes megoldások viszonya elvi meghatározottságú. Tehát a gyermekvédelmi probléma megoldása a család elhatározásán vagy a hatóság kötelező döntésén alapul. Azon családoknál kerül sor a hatósági intézkedés megtételére, ahol az együttműködési készség kiforratlan a család részéről. Munkánk során az önkéntesség-kötelezés dichotómia egyébként sem abszolút széles átmeneti sávját alkalmazzuk, amelyben a családtagokat hozzá segítjük szükségleteik felismeréséhez és a hozzárendelt alternatív megoldások kiválasztásához és elfogadásához. A szociális munkánk során a gyermekvédelmi rendszerbe igyekszünk beágyazni a teljes társadalom jólétét szolgáló helyi szociálpolitikai elképzeléseket.

A munkánk legjelentősebb részét a veszélyeztetettség megelőzésére és megszüntetésére irányuló, személyes segítő kapcsolat keretében végzett családgondozás alkotja. Az **alapellátás** körében nyújtott családgondozás (**195 gyermek**, 2010-ben 145 gyermek volt) legtöbbször elégnék bizonyul. A kiskorúak és szülei családgondozónak tett együttműködési szándékának megfelelően határozzuk meg a későbbi szolgáltatás nyújtását. Elsődleges preventív tevékenységünk az univerzális alapellátási feladataink jelentős részét teszi ki. Ismeretterjesztés a gyermeknevelésről, fejlődési szükségletekről, támogatási formákról valamint a gyermekeket és a fiatalokat egyre inkább veszélyeztető gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzése, a leszakadó társadalmi csoportok integrálása. Ezeket a célokat csak jól működő vagy arra maximálisan törekvő családokkal lehet 5-6 ülés alatt elérni. Tevékenységünknek ez a szintje minden gyermek jogainak biztosítására való törekvésünket magába foglalja, kiterjedhet a város egész gyermek populációjára. A család szociális egyensúlyának megteremtését és helyreállítását igyekszünk elérni.

Másodlagos megelőzést már abban az esetben alkalmazzuk, ahol a gyermek veszélyeztetettsége (elhanyagolás, szabálysértő magatartás, stb.) jellemző, emiatt a család segítségre szorul. Magában foglalja a célzott segítségnyújtást, amennyiben definiáljuk a rizikófaktorokat, a veszélyeztető tényezőket mielőtt a súlyosabb probléma, például akár a további elhanyagolás bekövetkezne. A veszélyhelyzet megszüntetésének eszköze a speciális gyermekvédelmi hatósági intézkedésrendszeren keresztül a védelembe vétel. A **védelembe vétel** keretében gondozott gyermekek (**31 fő**, 2010-ben 29 gyermek volt) esetén a családgondozó támogatja a gyermeket a veszélyeztető körülmények elhárításában, személyisége kedvező irányban történő fejlesztésében, segíti a szülőt a gyermek gondozásában, ellátásának megszervezésében, a család működési zavarainak megszüntetésében. Kezdeményezi és a gyermeknek nyújtott gyermekjóléti ellátásokkal összehangolja a szülők és más hozzátartozók részére a szociális alapellátás keretében nyújtott személyes gondoskodást. A családgondozó a szülővel és a gyermekkel folytatott segítő kapcsolata során elkészíti a gondozási-nevelési tervet, amelynek tartalmát elfogadva végcél, hogy a szülő alkalmassá váljon és legyen hajlandó a gyermeket veszélyeztető körülmény elhárítására, a gyermek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődésének biztosítására. A teljesülés eredményeként a védelembe vétel megszüntetésére kerül sor.

Szeretném kiemelni, hogy az 50 órát meghaladó igazolatlan iskolai hiányzás automatikusan a törvényi szabályozás szerint a védelembe vételt és a családi pótlék iskoláztatási támogatásának felfüggesztését, természetben történő felhasználását írja elő. **9 gyermek** esetén láttuk el tavaly a családgondozói feladatok mellett másik dolgozónk által betöltött **eseti gondnoki tisztséget** ezen ügyekben. Sajnos a szabályozás nem érte el célját, az érintett esetek többségben úgy oldódtak meg, hogy a gyermek kinőtt az ellátórendszer hatásköréből.

A harmadlagos megelőzésnél a rehabilitáció és reszocializáló keretében munkálkodunk, ahol a veszélyeztetés már megtörtént, de az újabb történés vagy a viktimizációs teher leküzdésére még van mód. Előtérbe helyezzük a humánus megoldásokat, hogy a szakmai beavatkozás során a megfelelő eszközöket használva megszűnjön az ártó magatartás. Kiemelt szerepe van az esetmegbeszéléseknek, amely a szakmák látásmódjának megismerésén túl közös gondolkodásra serkent. Munkánk során gyakran tapasztaljuk azon szülői magatartást, amely a gyermeket a

társadalmi normáknak nem megfelelő (iskolakerülés, antiszociális magatartás) viselkedés alól felmenti, úgymond a szülő "falaz" a gyermekének és minden egyéb gyermekével kapcsolatos szereplőt (iskolát, kortárs csoportot, stb.) felelősnek tekint a gyermek viselkedéséért. Hangsúlyozzuk azon szülői magatartást, hogy a gyermekeknél a kötelességteljesítésüket csak akkor lehet számon kérni, ha a nevelésük során lehetőségük volt elfogadni és elsajátítani azokat a viselkedési mintákat, szabályokat, amelyeket később számon kérnek rajtuk. Fontos a családban a szeretetteljes és elfogadó légkör a gyermek nevelése során. Ismereteket még csak lehet pótolni, de a bizalom, szeretet és kötődés kialakulása, megtanulása később alig pótolható. A gyermekkori érzelmi élet sérülései később akadályozhatják a tanulási képességek kibontakozását, a sikeres felnőtté válást.

A gyermek **nevelésbe vételét (19 fő, 2010-ben 15 gyermek volt)** követően a családgondozó a családból kiemelt gyermek visszahelyezését segítő családgondozást lát el. Segíti a szülő és gyermek kapcsolattartását illetve a kapcsolat helyreállítását, gyarapítja a szülők nevelési, gondozási, háztartásvezetési ismereteit, közreműködik a család lakáskörülményeinek rendezésében, annak elfogadhatóvá tételében. Emellett segítséget nyújt a hivatalos ügyek intézésében illetve a szülők szociális és egyéb ellátásához való hozzájutásában.

Szolgálatunknál a családgondozó a családjába visszahelyezett gyermek **(1 fő) utógondozását** látta el. Az utógondozás célja a gyermek családjába és lakókörnyezetébe történő beilleszkedésének, tanulmányai folytatásának segítése. 2011-ben **15 család 28 gyermeke** esetében került sor az eset lezárására, a gondozási folyamat befejezésére.

2011-ben a problémák kezelése terén a Gyermekjóléti Szolgálat információnyújtást 1 670 esetben, segítő beszélgetést 322 esetben, tanácsadást 1 245 esetben, hivatalos ügyintézés 410 esetben, családlátogatást 564 esetben 246 gyermek meglátogatásával, más szolgáltatás közvetítését 47 esetben 26 gyermek számára, első védelembe vételi tárgyaláson való részvételt 9 esetben 9 gyermek ügyében, felülvizsgálati tárgyaláson való részvételt átmeneti és tartós nevelésbe vett gyermekeknél 5 esetben 10 gyermek ügyében, védelembe vétel esetén 16 alkalommal 20 gyermek ügyében, konfliktuskezelést 10 alkalommal 18 gyermek esetén végeztünk. Szabadidős programok keretében 168 gyermek fordult meg nálunk. Adományozás keretében **875 gyermeknek** juttattunk támogatást. Összesen **szakmai tevékenységet 18 407 esetben végeztünk**. Az adatok egyértelműen megmutatják a gyermekjóléti szolgáltatás nyújtásának volumenét.

Munkarendünket 2011-ben megváltoztattuk, a szerdai napokon nyújtott nyitva tartással működünk 17.30 óráig, hogy a munkaviszonyban álló személyek is fel tudjanak keresni bennünket. Sikerét jelzi, hogy az ügyintézésben nyújtott segítségkérés során sokan megfordulnak Szolgálatainknál. Ügyfélfogadás pénteki nap kivételével mindennap van. A Szolgálat minden dolgozója a hét egyik napján az intézményben fogadónapot tart. Ekkor egész nap az intézményben tartózkodik, nem végez családlátogatást. Heti munkaidő 40 óra, amelyből 20 óra kötött és 20 óra kötetlen, amely alatt a szakemberek az ellátottak ügyeit intézik, családlátogatást és helyszíni tájékozódást, terepmunkát végeznek.

A Gyermekjóléti Szolgálat szervezési feladatai között **szabadidős programokat** bonyolít le, amelyek 2011-ben a következők voltak:

Január és február hónapban az oktatási intézményekben a szülők- és pedagógusok részére tartottunk tájékoztatást a szociális – és családtámogatási rendszerek változásáról, igénylésük és hozzájuk módjáról. Erre szükség volt, hiszen az észlelő-és jelzőrendszer írásos beszámolóit szerint magas a hátrányos- és veszélyeztetett helyzetű gyermekek száma.

Március 8.-án a városi Nőnap alkalmából a Kéky Lajos Művelődési Központ színháztermében az ANTSZ egészségfejlesztő munkatársa tartott meghívásunkra preventív előadást „Nőknek Nőkről” címmel, amelyben a szűrővizsgálatok (mammográfia, rákszűrés) fontosságára hívta fel a figyelmet.

Március 25.-én rendeztük az éves gyermekvédelmi tanácskozást a Polgármesteri Hivatal dísztermében, ahol az észlelő-és jelzőrendszer tagjai és meghívott előadóként gyermekgyógyász szakorvos vett részt. Ismertettük az elmúlt év statisztikai mutatóit, elvégzett feladatainkat és

megoldást kerestünk a hatékonyabb működésre.

Március hónaptól június végéig a nevelési-oktatási intézményekben az 5 éves korosztálytól kezdve a 10 éves korosztállyal zárva, összesen 20 alkalommal a gyermekeket ismertettük meg a gyermeki jogokkal és kötelességekkel játékos előadás formájában, foglalkozások és osztályfőnöki órák keretében.

Április 15.-én elkezdődött a szociális földprogram futtatása, amelyet október végén fejeztünk be. Összesen 57 család (196 fő) vett részt benne, 30 család önkormányzati földtulajdonon, 27 család saját kiskertjében végezte a konyhakerti növények termesztését. A program kiemelkedő, hiszen 90.5 %-os teljesítettséggel zárt. A legmagasabb termés 130 000 forint összegű volt, a legalacsonyabb pedig 30 000 forintnyi. A program sikerét jelzi, hogy az idén már jóval több család jelentkezett.

Április 18.-án előadást tartottunk a helyi középiskola humán szakmacsoportjának az intézményünk működéséről.

Április 21.-én Húsvétváró kézműves foglalkozást szerveztünk 20 fő hátrányos helyzetű gondozott gyermek számára, ahol az ünneppel kapcsolatos termésképeket, színes rajzokat készítettek.

Május 27.-én gyermeknap alkalmából a gondozott családjaink gyermekeinek intézményünk udvarán falfestést szerveztünk.

Május 28.-án a hátrányos helyzetű gyermekek kirándultatása céljára a KDNP helyi szervezete komolyzenei segélykoncertet szervezett három fiatal, tehetséges előadóművész karitatív közreműködésével. A befolyt 82 500 forintot intézményünk a gondozott gyermekeink Szilvásváradra szervezett augusztusi kirándulásához használta fel. Ezúton is köszönetemet fejezem ki minden kedves támogatónk részére, akik segítséget nyújtottak a koncert megszervezésében, illetve adakozásukkal hozzájárultak ahhoz, hogy a gyermekeknek egy felejthetetlen élményben legyen részük egy eddig számukra elérhetetlen helyen, országunk egyik legszebb hegyvidékén.

Május 31.-én szakmaközi megbeszélést tartottunk az észlelő-és jelzőrendszer tagjainak részvételével, ahol témánk volt a gyermekvédelmi rendszer áttekintése, a tagok feladatainak konkretizálása, az információáramlás hatékonyabbá tétele.

Június 2.-án az egészséges táplálkozás jegyében dietetikus szakembert hívtunk, aki a Szociális földprogramban résztvevő családok számára tartott hasznos tájékoztatást és a program keretében termesztett növények konyhai felhasználásához adott ötleteket, költségtakarékos recepteket.

2011-ben nyolcadik éve szerveztük és lebonyolítottuk a nyári szociális gyermekétkeztetést a Polgármesteri Hivatallal közösen. Összesen 300 hátrányos helyzetű gyermek ingyen ebédet kapott június 20.-tól augusztus 19.-ig a Közétkeztetési Kft. épületében, ahol minden nap két családgondozó koordinálta az étkeztetés zavartalanását. A beérkezett kérelmek száma 380 volt, amely alapján több család igényelné a kedvezmény biztosítását.

Egészségnap keretében, július 2.-án falunap keretében Tedejen, július 13.-án a Biokultúra találkozón, augusztus 12.-én a Városi Fürdőben a város lakossága részére nyújtottunk tanácsadást és végeztünk egészségügyi szűrést (vérnyomásmérést, testsúly-, testzsír-, testtömeg-, testvíztartalom mérést, vércukorszint, húgysav, koleszterinszint mérést) szűrést. Összesen 350 fő szűrésére került sor. A Biokultúra találkozóra sikeres pályázat révén az egészséges táplálkozás jegyében összesen 150 kilogramm zöldséget, gyümölcsöt vásároltunk és jelentős részből salátákat készítettünk, amelyekkel megvendégeltük a rendezvény látogatóit.

Élelmiszersegélyt osztottunk július 18.-tól július 22.-ig, október 10.-tól október 14.-ig alapvető élelmiszerekből. A két alkalommal összesen 5 704 fő részesült adományban, amely a két alkalommal összesen 30 tonna volt.

Augusztus 25.-én felkérésünkre az ANTSZ egészségfejlesztő munkatársa nők és férfiak részére tartott prevenciós előadást a szűrővizsgálatok életmentő szerepéről.

Szeptember hónaptól a Dorogi u. 3. szám alatt az Adományházban folytatjuk a ruhaneműk rászorultaknak történő átadását, valamint a tárgyak- és használati eszközök közvetítését. Ez a feladat eddig intézményünk falai között évek óta működött, de most sokkal kultúráltabb körülmények között látogathatják a szociálisan rászorulókat.

Szeptember 5.-én a munkaügyi központ által szervezett felnőttképzésben a szociális ápoló- és gondozó képzésben részt vevőknek mutattuk be intézményünk és városunk szociális ellátórendszerét.

Decemberben nyolcadik alkalommal tartottuk hagyományos karácsonyi ünnepségünket, ahová a Jabil tiszaujvárosi cég ajánlott fel 200 hátrányos helyzetű gyermek számára társadalmi szolidaritásuk kifejezéséként mikuláscsomagot, amelyet a vállalat vezetése intézményünkben adott át a rászorulóknak. Emellett a november hónaptól aktívan folytatott adománygyűjtése során keletkezett ajándékokat osztottuk szét a gondozott családjaink között. Egyre több családnak ez az egyetlen lehetősége, hogy az ünnep során megajándékozza gyermekét.

Beszámolómban igyekeztem bemutatni a helyi gyermekvédelmi rendszer gyermekjóléti jellegű szakpolitikai megoldásait. Úgy gondolom, hogy intézményünk minden lehetőséget megragad arra, hogy a lakosság jóléte érdekében szolgáltatást biztosítson városunk rászorulóinak. Munkánk az évek alatt egyre színesebb lett és egyre szélesebb körben ismert. Minden lehetséges megoldást igyekszünk felkutatni, amelyekkel segíteni tudjuk a hozzánk forduló családokat és minél többet tehetünk a gyermekek jó-létének biztosításáért.

Nagyné Juhász Krisztina
intézményvezető

MELLÉKLET

Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat összegzése a városunkban működő észlelő- és jelzőrendszerrel kapott tájékoztatók alapján

VÉDŐNŐI SZOLGÁLAT

Városunkban 7 védőnői körzet működik. 2011-ben **1069** fő 0-6 éves korú gyermeket gondoztak. Ebből szociálisan fokozott gondozást igénylők száma **78 fő**, otthon gondozott 7-18 évesek száma **5 fő**, összes várandós megjelenés **74 fő volt**.

Az elmúlt évben Szolgálatunk felé **8 alkalommal történt jelzés a Védőnői Szolgálat részéről**.

A Védőnői Szolgálat véleménye szerint többnyire az esetekhez kapcsolódó az együttműködés a Gyermekjóléti Szolgálattal.

A gyermekek helyzetének javítását szolgálná véleményük szerint a hátrányos helyzetű gyermekek napközbeni ellátásának biztosítása gondozási-nevelési intézményben. Jó lenne az óvodákban az egész napos elhelyezés a gyerekek számára, függetlenül attól, hogy a szülő dolgozik vagy sem. Fontos a szülői felelősség hangsúlyozása, a kényelmi szempontok ne befolyásolják a szűrővizsgálatok és kontroll vizsgálatok időpontját.

VÁROSI BÖLCSŐDE

A Bölcsődébe tavaly **55** gyermek járt. Bölcsődébe kerülés előtt minden kisgyermek családját meglátogatják a gondozónők. A Bölcsőde megítélése szerint **10 hátrányos helyzetű gyermek jár a bölcsődébe**.

A bölcsődében a szülőkkel való személyes kapcsolattartás mindennapos, a reggeli érkezéseknél és a hazameneteleknél. Ezen kívül a szülői értekezleteken, nyílt napokon van rá lehetőség. A faliújság és az üzenő füzet is a tájékoztatást szolgálja.

Nyílt napot szerveztek 1 alkalommal, ahol a gyerekek számára kézműves tevékenységeket végeztek, ételkóstolót tartottak, valamint játszóházi foglalkozást biztosítottak.

A bölcsődében az elmúlt évben **anyagi, párkapcsolati**, valamint **jogi** problémát tapasztaltak a gondozók.

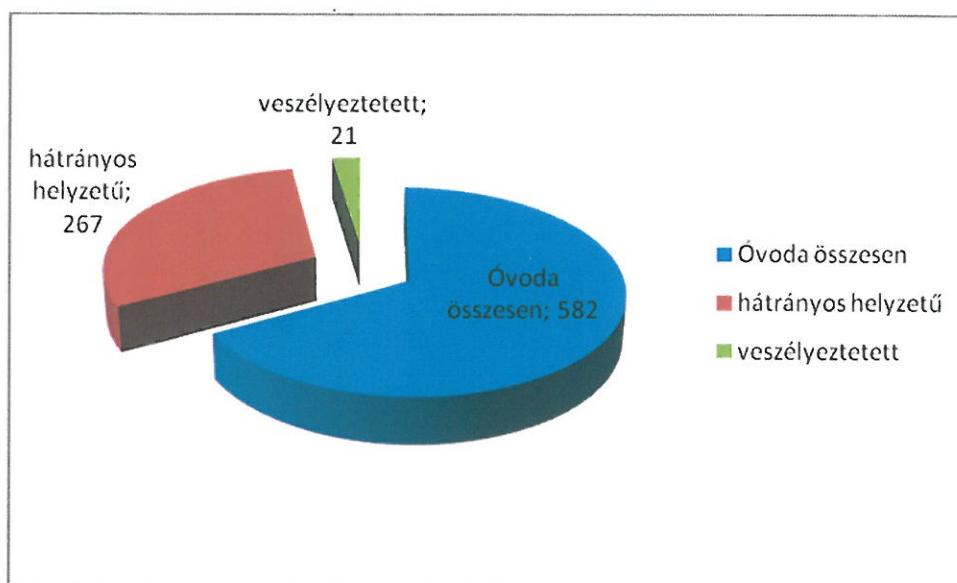
A bölcsőde rendszeres megbeszéléseket igényelne a gyermek gondozónője valamint a gyermekjóléti szolgálat családgondozója között azokról a gyerekekről, akiknek a szolgálat kérte a felvételét.

ÓVODA

A Hajdúnánás óvodájába járó gyermekek száma 2011-ben : **582 fő** volt.

Ebből az óvoda megítélése szerint:

- **hátrányos helyzetű: az összes óvodába járó gyermekek 267 fő, 46%-a!**
- **veszélyeztetett gyermek: az összes óvodába járó gyermek 21 fő, 3.6 %-a.**
- **sajátos nevelési igényű: 4 fő**
- **különleges bánásmódot igénylő: 1 fő.**

Az óvodapedagógusok által **látogatott családok száma** 2011-ben: **69**. Az óvodába érkezés előtt általában meglátogatják az újonnan felvett gyermekek családjait. **Véleményük szerint a kapcsolattartás a szülőkkel** fogadóórák, szülői értekezletek, nyíltnapok, közös kirándulások, ünnepek, sportnapok alkalmával, valamint napi szinten a gyerekek érkeztekor és délutáni távozásakor, illetve a faliújságon keresztül történik.

Az a tapasztalatuk, hogy nincs összhangban az otthoni nevelés az óvodai neveléssel. Egyre gyakoribbak a nevelési hiányosságok, a túlzott engedékenység, a munkanélküliség miatti kilátástalanság. Sok esetben bizalommal fordulnak a szülők az óvodapedagógusokhoz, még kényes helyzetben is és elfogadják a javaslataikat.

Az óvodákban leggyakrabban tapasztalnak anyagi, megélhetési, párkapcsolati, egészségügyi, környezeti problémákat.

A gyermekjóléti szolgálat felé az óvoda nyilvántartása szerint **5 esetben jeleztek** problémajelző adatlapon.

Az óvoda az elmúlt évben is több alkalommal vette igénybe más szakemberek segítségét:

- fejlesztő pedagógus 15 gyermekkel, valamint heti egy alkalommal részképességek területén lemaradó gyermekekkel foglalkozott,
- logopédushoz 5,
- gyógypedagógushoz 2,
- gyógytornára 3,
- pszichológushoz 4,
- védőnőhöz 3 gyermeket irányítottak.
- Az óvoda évente több alkalommal igénybe veszi a védőnői szolgálat segítségét a fejtisztasági vizsgálat érdekében.

A gyermekek helyzetének javítása érdekében a következő javaslatok születtek az óvoda részéről:

- Javasolják, hogy a gyermekvédelmi feladatokat ellátókkal, megelőzés céljából folyamatosabb legyen a kapcsolattartás, a konkrét eseteken felül.
- Ahhoz, hogy a gyermekek helyzete javuljon a szülők körülményein kellene elsődlegesen segíteni szükséges.
- Minél több olyan lehetőséget kell biztosítani a rossz körülmények között élő gyermekek számára, ahol pozitív mintát látnak az övékétől jobb életvitelre, életkörülményekre, családi kapcsolatokra.

Az óvodapedagógusok a **gyermekvédelmi feladatot ellátók együttműködését** többségben jónak, hatékonynak ítélik meg, a vezetők elhivatottak, megfelelő emberek dolgoznak a szakterületen.

Elvárásaik a gyermekjóléti szolgálattal szemben:

- Prevenációs tevékenységek szorgalmazása.

- Család jövedelmének gazdaságos beosztása, gyermekek vizsgálatokra való elkísérése.
- Gyermekeveléssel kapcsolatos előadások szervezése a szülők részére.
- Az egyik óvoda kiemelte a gyermekjóléti szolgálat által rendezett szabadidős programokat (karácsony, kézműves foglalkozás, kirándulások) ami szerintük nagyon jó, csak így folytatódjon tovább.

Az óvodában nyilvántartott hátrányos-, illetve veszélyeztetett helyzetű gyerekekre vonatkozó számadatok

	1.sz. Óvoda	2. sz. Óvoda	Napsugár Óvoda	7. sz. Óvoda	Eszterlánc Óvoda	Hétszínvirág Óvoda	Református Óvoda	Össz.
Óvodába járó gyerekek száma	80 fő	70 fő	60 fő	136 fő	111 fő	30 fő	95 fő	582 fő
Óvoda megítélése szerint hátrányos helyzetű:	19 fő	34 fő	40 fő	54 fő	61 fő	13 fő	47 fő	268 fő
Óvoda megítélése szerint veszélyeztetett:	----	----	3 fő	4 fő	----	4 fő	10 fő	21 fő

Az óvodába összesen 21 gyermeket ítélt meg veszélyeztetett helyzetűnek, ami az elmúlt évhez képest emelkedést mutat. Összel – szokás szerint – megküldtük az intézményeknek, azon hozzájuk járó gyerekekről szóló listát, akiket veszélyeztetettség miatt gondozunk. Ez az óvodák esetében 16 gyermekjóléti alapellátásban gondozott gyermek nevét tartalmazta.

ÁLTALÁNOS ISKOLA

Az elmúlt évben Hajdúnánás általános iskolájába járó gyermekek száma: **1473 fő** volt. Ebből alsó tagozatos: **783 fő**, felső tagozatos: **690 fő**.

Az iskola megítélése szerint:

- **a hátrányos helyzetű gyermekek száma: 50 %-a az összes iskolába járó gyermeknek!!**
- **a veszélyeztetett gyermekek száma: 3.3 %,**
- **magántanulók száma a városban: viszonylag kevés, 13 fő,**
- **napközis tanulók száma: 21.3 %**
- **tanulószobai foglalkozáson részt vevő tanulók száma: 22 %.**

Az **akadálymentesítést** érintő válaszok szerint **1** iskolaépület használható teljesen mozgáskorlátozottak számára, **1** iskolaépület részben alkalmas erre, a többi iskolaépület ennek a követelménynek nem felel meg.

Anyagi támogatásban részesülők száma a következőképpen alakult:

- étkezési támogatást az összes általános iskolába járó gyermek **50.8 %-a** kapott,
- tankönyvtámogatásban összes általános iskolába járó gyermek **61.5 %-a** részesült a városban.

A pedagógusok az elmúlt évben **16 családlátogatásról** számoltak be, amely véleményünk szerint nem tekinthető soknak. **A kapcsolattartás a szülőkkel** szülői értekezletek, fogadóórák, nyílt napok, iskolai-, osztály rendezvények, egyéni elbeszélgetések, esetmegbeszélések, családlátogatások alkalmával, valamint a tájékoztató- és üzenő füzetben, telefonon, plakátokon és iskolai újságon keresztül történik. A szülők döntő többsége kész és képes az iskola együttműködő partnerévé válni. Előfordul azonban néhány esetben, hogy a felmerülő problémákért a pedagógusokat okolják, ők azok a szülők, akik elvárásaikat általában ritkán, s ha mégis, nagyon rossz határfokkal

kommunikálják. Sajnos nem ritka az sem, hogy a szülők falaznak a gyermeküknek, felmentik őket, ha szabályt szegnek, segítenek abban, hogy megússzák a büntetést.

Az általános iskolákban leggyakrabban tapasztalt problémák:

- anyagi problémák, környezeti, egészségi, jogi, párkapcsolati problémák,
- igazolatlan hiányzás, iskolakerülés,
- elhanyagolás, nem megfelelő testi higiénia,
- magatartászavar, házirend megszegése,
- dohányzás.

2011-ben is több alkalommal vették igénybe az általános iskolák más szakemberek segítségét:

- a pedagógiai szakszolgálathoz **38** gyereket irányítottak,
- pszichológushoz **4** gyermeknek kellett mennie.

A gyermekjóléti szolgálat felé az általános iskolák 21, a jegyzőhöz 10 esetben jeleztek. A pedagógusok, a gyermekvédelmi felelősök 4 alkalommal vettek részt jelzőrendszeri esetmegbeszélésen.

Az általános iskola pedagógusai a **gyermekvédelmi feladatot ellátók együttműködését** többségükben nagyon jónak, hatékonnak ítélik meg, segítőkészek és partnerek a különböző problémák megoldásában. Az egyik tagiskola kiemelte, hogy szerinte a gyermekvédelmi feladatot ellátók többsége túlterhelt, a bürokratikus, adminisztrációs feladatok elveszik az idejük jelentős részét az érdemi, hatékony együttműködéstől.

Javaslatok a gyermekek helyzetének javítása érdekében:

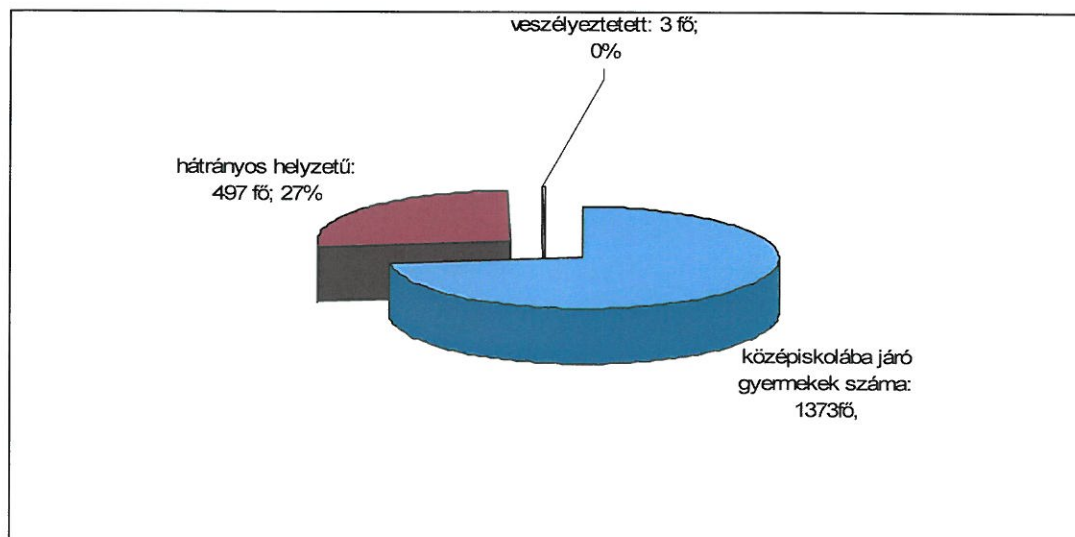
Prevenációs tevékenységként célszerűnek tartanák, hogy a rendvédelmi szervek (Tűzoltóság, Katasztrófavédelem, Mentők, Rendőrség) nyílt nap keretein belül oktatást tartanának általános iskolások részére. Ezeken az előadásokon a rendőrség a biztonságos közlekedésre, valamint a bűnmegelőzés eszközeinek felhasználásával, ismereteket adna át a bűncselekmény megvalósuló formái, következményei, elkövetés megelőzése és az áldozattá válás kockázatának mérséklése érdekében.

KÖZÉPISKOLA

Hajdúnánás középiskolájába járó tanulók száma: **1373 fő** volt.

Az iskola megítélése szerint:

- **a hátrányos helyzetű gyermekek száma: 36 %-a az összes középiskolába járó gyermeknek,**
- **a veszélyeztetett gyermekek száma: 0.2 %-a az összes középiskolás gyermeknek, amely nagyon jó arány,**
- **napközis tanulók száma: 19 fő,**
- **középiskolás magántanulók száma: 2 fő, amely pozitívnak tekinthető városunkban,**
- **58 főnél, akik az Útravaló programban vettek részt családlátogatáson.**

Anyagi támogatásban részesülők száma a következőképpen alakult:

- étkezési támogatást és tankönyvtámogatást összesen a középiskolás tanulók **39 %-a** kapott a városban.

A középiskolákban leggyakrabban tapasztalt probléma anyagi **40 esetben**, párkapcsolati **20 esetben**, egészségügyi **30 esetben** volt.

Korrepetálásban részesülők száma:

- fejlesztő csoportokban: **262 fő**,
- tehetséggondozó csoportokban: **232 fő** volt.

A középiskolában a következő szakkörök, klubok, csoportok, táborok, szabadidős programok működnek: tömegsport, énekkar, irodalmi színpad, tűzzománc szakkör, modellező szakkör, Kárpát-medencei tábor, Kárpát-medencei iskolai hét, Március 15-e a határon túli magyaroknál, Csiha-nap.

A kapcsolattartás a szülőkkel szülői értekezletek, fogadóórák, iskolai-, osztály rendezvények, egyéni elbeszélgetések alkalmával, valamint az ellenőrző könyvbe történő beírás, levél útján és telefonon történik.

A gyermekjóléti szolgálat felé a középiskolák **50** esetben hiányzásokkal kapcsolatosan, a **jegyzőhöz: 10** esetben jeleztek. A pedagógusok, a gyermekvédelmi felelősök **5 alkalommal** vettek részt jelzőrendszeri **esetmegbeszélésen**.

A tavalyi évben a középiskolából **23** diákot kellett továbbirányítani megfelelő szakemberekhez.

A középiskolák pedagógusai a **gyermekvédelmi feladatot ellátók együttműködését** kiválóan ítélik meg.

	Bocskai István Általános Iskola, Gimnázium Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és Egységes Pedagógiai Szakszolgálat				Református Általános Iskola	Kőrösi Csoma Sándor Gimnázium, Szakközép-, Sz. Iskola és Koll. Csiha Győző Sz. Intézményegység	Összesen:
	Iskola úti Intézmény- egység	Óvoda úti Intézmény- egység	Baross úti Intézmény- egység	Polgári úti Intézmény- egység			
Tanulók létszáma	334 fő	345 fő	224 fő	373 fő	197 fő	-----	1473 fő
Alsó tagozatos	229 fő	148 fő	103 fő	192 fő	111 fő	-----	783 fő
Felső tagozat	105 fő	197 fő	121 fő	181 fő	86 fő	-----	690 fő
Közép- iskolás	48 fő	-----	-----	-----	-----	1325 fő	1373 fő
Hátrányos helyzetű	172 fő	160 fő	104 fő	198 fő	112 fő	488 fő	1234 fő
Veszélyez- tetett	13 fő	-----	8 fő	12 fő	18 fő	2 fő	53 fő
Magán- tanuló	2 fő	1 fő	6 fő	4 fő	-----	2 fő	15 fő

Itt is kiemelendő, hogy tanév elején az iskoláknak, összesen **71 fő** hozzájuk járó gyerekekről szóló listát küldtünk, akiket veszélyeztetettség miatt gondozunk.

GYERMEKGYÓGYÁSZ SZAKORVOSOK

Tájékoztatásuk szerint a gyermek páciensek egészségügyi helyzete átlagos, az országos adatokhoz mérten. Az elmúlt évben **6551-6695** gyermekkorú jelentkezett vizsgálatokra orvosonként.

Fertőzéssel összefüggő a napi forgalom nagy része (influenza, légúti-, gyomor-, bélrendszeri fertőzések). Egyre emelkedik az allergiás megbetegedések száma. A mozgásszegény életmód következtében egyre több az elhízott gyermekek száma. Emelkedő tendenciát mutat az idegrendszeri és pszichés problémák száma is. Sok beteg számára fontos lenne a pszichológiai ellátás biztosítása.

Az egészségügyi ismeretek hiánya, anyagi problémák, elégtelen, helytelen táplálkozás képezik a betegségek fő okát. Sajnos még ha tudják is a betegek a helyes táplálkozás ismereteit, akkor sem tartják be. Hiányzik a motiváció. Ami még elszomorító, hogy nagyon sok a dohányzó tizenéves.

2011-ben a gyermekorvosok összesen **3** esetben jeleztek a gyermekjóléti szolgálathoz, elhanyagolás miatt. Esetmegbeszélésen **1** alkalommal, **1 orvos** vett részt. Egy gyermekorvos tapasztalt gyermekbántalmazásra utaló jelet, amiből feljelentést tett.

Az egyik orvos a gyermekvédelmi feladatot ellátók együttműködését gyengének minősítette, a másik orvos véleménye szerint megfelelően működik.

A gyermekek helyzetének javítása érdekében a következő javaslatok születtek:

- Nagyon fontos és ideális lenne, minden gyermekellátó (pedagógus, edző, egészségügyi, gyermekjóléti dolgozó) intézmény tagjainak a továbbképzése.
- Több sportolási lehetőség biztosítása Hajdúnánáson a gyermekek számára, és nem csak a versenyzők részére.
- Túlsúlyos betegek számára úszásoktatást vagy tornázási lehetőséget kellene biztosítani.
- Szülők iskolája, gyermeknevelési tanácsok, feladatok hatékonyabbá tételére.
- Szociálpolitikai helyzet javítása.

RENDŐRSÉG

Veszélyeztetett kiskorú észlelése során 2011-ben is adatlapokat állított ki a rendőrség a gyermekjóléti szolgálat számára.

	Gyermekekoriak által elkövetett	Fiatalokoriak által elkövetett
szabálysértés	5	46
vétség	1	8
bűntett	1	4

A **szabálysértések** miatt jellemzően a KRESZ szabályok (engedély nélküli vezetés) be nem tartása miatt indultak eljárások fiatalokoriak ellen.

Az elmúlt évben lopás miatt 3, emberölés miatt 2, zaklatás miatt 1, garázdaság miatt 1, kábítószerrel való visszaélés miatt 1, megrontás miatt 1, jármű önkényes elvétele miatt 1, orgazdaság miatt 1, és jogtalan elsajátítás miatt 1 esetben fejeztek be eljárást fiatalokori személyek ellen.

Tavaly Hajdúnánáson eltűnés miatt összesen 11 fiatalokori személyt köröztek, akik közül 5 fő családban él, 6 fő intézeti nevelt.

Gyermekekoriak sérelmére elkövetett 1 testi sértés, 2 zaklatás, 1 megrontás és 2 lopás bűncselekmény miatt fejezték be az eljárást.

Családon belüli erőszak kapcsán tett intézkedéseik általában a szülők italozó életmódja miatti egymás közötti veszekedések a gyermek előtt, ritkábban fordul elő a gyermek bántalmazása. A szülők magatartása gyakran veszélyezteti a gyermekek ellátását, megfelelő testi és szellemi nevelését.

Kábítószerrel visszaélés miatt 1 eljárást fejeztek be, amikor fiatalokorúnál találtak marihuánás cigarettát. 2011. évben 6 esetben indítottak eljárást kábítószerrel visszaélés miatt, melyek jelenleg is folyamatban vannak. Ebben a bűncselekmény kategóriában igen magas a látencia, mely miatt pontos és valós képet igen nehéz megállapítani.

Bűnmegelőzés céljából a rendőrség a média útján tájékoztatta a lakosságot a területünkön előforduló bűncselekményekről. Kiskorúak célzott felvilágosítására osztályfőnöki órák keretében

került sor.

Az elmúlt évben a gyermekjóléti szolgálat felé **20** esetben küldték meg az adatlapot, melyben **17 fő** kiskorú volt érintett.

A rendőrség 2011-ben nem vett részt jelzőrendszeri esetmegbeszélésen és gyermekvédelemmel kapcsolatos továbbképzésen sem.

A rendőrség észrevétele mindennapi munkájuk során, hogy elsősorban veszekedések kapcsán találkoznak kiskorúakkal kapcsolatos jogsértésekkel. A rendelkezésükre álló törvényes eszközök azonban elég szűkösek ebben a tárgykörben. Bűncselekmény vagy szabálysértés esetén természetesen mindig megindítják a szükséges eljárásokat, de intézkedni csak a törvények szabta keretek között tudnak. Szükség szerint tájékoztatják a sértett felet, hogy milyen civil szervezethez vagy más hatósághoz fordulhat kiskorú gyermeke védelmében.

A JEGYZŐ MINT I. FOKÚ GYÁMTHATÓSÁG

A Gyermekvédelmi törvény szerint a gyermekvédelmi és gyámügyi igazgatási ügyekben a jegyző első fokon jár el.

2011-ben a jegyző mint I. fokú gyámhatóság iktatott ügyiratainak száma, alszámmal együtt **818 db** volt. A gyámhatóság által hozott közvetlenül megtámadható döntések száma: **51 db**. A jogorvoslattal megtámadott döntések száma: **1 db**. Ha 2011-es adatokat összehasonlítjuk a 2010. évi adatokkal, akkor megállapítható, hogy az ügyiratforgalmuk 75 %-kal nőtt.

A gyermekeket érintő, veszélyeztetettséget jelentő problémák közül a szigorúbb szabályozásnak köszönhetően továbbra is csökkenést mutat a tanköteles fiatalok által elkövetett igazolatlan iskolai hiányzások száma. A rendszeresen hiányzó tanulóakra azonban a szigorú szabályozás sincs hatással. A 2011. évben **52** esetben figyelmeztető végzéssel hívta fel a jegyzői gyámhatóság a szülő figyelmét a tankötelezettség nem teljesítése esetén várható következményekre. 50 órás hiányzás miatt **9** gyermek esetében került sor az iskoláztatási támogatás felfüggesztésére.

Gyermek elhanyagolása miatt családi pótlék természetben való nyújtásának elrendelésére tavaly nem került sor.

A szabálysértési eljárás során, a szabálysértési hatóság, bűncselekmény esetén pedig a rendőrség értesítése alapján indul meg a gyermekvédelmi intézkedés (a védelembé vételi eljárás). Sajnos az elmúlt évben a rendőrség részéről kevesebb jelzés érkezett a gyámhatósághoz, ami jelenthet akár javuló tendenciát is, de nem valószínű, hogy a korábbi évekhez képest ennyire lecsökkent volna a fiatalok bűnelkövetők száma.

A fentiek alapján tehát mindenképpen fontos lenne, hogy a gyámhatóság időben értesüljön mind a szabálysértést, mind a bűncselekményt elkövetett fiatalokról, annak érdekében, hogy a hatáskörébe tartozó intézkedéseket megtegye.

A rendőrség jelzése alapján **7** esetben, a jegyző mint I. fokú szabálysértési hatóság értesítése alapján **4** esetben indult védelembé vételi eljárás, a gyermekjóléti szolgálat nem kezdeményezte a gyermekvédelmi eljárás megindítását. Ügyészségi jelzés alapján **2** esetben indult védelembé vételi eljárás. 2011-ben **7** gyermek védelembé vételének kimondására került sor. Meg kell említeni, hogy a **7** gyermek közül **2** kivételével a védelembé vétel oka az 50 órát meghaladó igazolatlan hiányzás volt. **17** gyermek ügyében az eljárás megszüntetésére került sor, mivel a gyermeket érintő, veszélyeztetettséget jelentő problémák nem voltak olyan súlyúak, amelyek a védelembé vétel kimondását indokoltá tették volna. Ezekben az esetekben többnyire a gyermekjóléti szolgálat alapellátás keretén belüli segítségnyújtása előírásra kerül, amennyiben a szülő igényli.

Mindezek alapján – a 2010. december 31-én regisztrált 30 főhöz képest – 2011. december 31-én a nyilvántartott védelembé vett gyermekek száma **22 fő**. A **védelembé vétel megszüntetésére 15 gyermek esetében került sor**. A megszüntetés indokai, hogy a gyermek betöltötte a 18. életévét, illetve a védelembé vétel felülvizsgálata során megállapítást nyer, hogy a gyermeket veszélyeztető körülmények megszűntek, illetve olyan mértékben csökkentek, hogy a védelembé vétel fenntartása nem indokolt, mert a fennálló problémákat a gyermekjóléti szolgálat alapellátás keretén belül orvosolni tudja.

A gyámhatóság a tárgyévben **34** környezettanulmányt készített, bírósági megkeresésre.

A gyámhatósági és a szabálysértési éves statisztikák adatai alapján megállapítható, hogy a

veszélyeztetett gyermekek nagy része a 14-18 év közötti korosztályból kerül ki. Ez érvényes a tankötelezettségüket nem teljesítő fiatalokra, és a szabálysértést vagy bűncselekményt elkövetőkre egyaránt.

A jegyzői gyámhatóság véleménye szerint, továbbra is számtalan gyermekeket veszélyeztető tényező van jelen, amelyek csökkentéséhez, illetve megszüntetéséhez nem elegendő a gyermekjóléti szolgálat alapellátás keretében történő segítségnyújtása, hanem folyamatosan szükség van a jelzőrendszer tagjainak folyamatos együttműködésére, a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység erősítésére, végső esetben a jegyzői gyámhatóság, illetve a városi gyámhivatal beavatkozására is.

GYÁMHIVATAL

Hajdúnánás Városi Önkormányzat Képviselő-testülete módosította a Hajdúnánás Városi Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatát. A módosítás következtében 2011. június 01-től a Szociális Iroda és Városi Gyámhivatal összevonásra került. Sok esetben a kollégák nagyon nehéz helyzetben vannak, mivel az utóbbi években jelentősen emelkedett az ügyek száma, illetve azok egyre bonyolultabbá váltak. Az is jellemző, hogy a gyámhivatal csak nagyon későn szerez tudomást egy-egy problémás családról, amikor már a hatósági intézkedés meghozatalán kívül nincs eszköz a kezükben. Fontos megemlíteni azt is, hogy döntéseik helyességét visszaigazolja, amikor hosszú évek múltán azt tapasztalják, hogy a gyermekből egy jól tanuló, fiatal felnőtt válik, aki képes önállóan helyt állni az életben, és akit korábban veszélyeztetettségtől, elkallódástól óvtak meg. Az elmúlt évben 3046 iktatott irat keletkezett a hivatalnál.

Ügytípus	Ügyszám
Teljes hatályú apai elismerés:	11
Képzelt apa megállapítása:	4
Apaság vélelmének megdöntése iránti perindításhoz hozzájárulás	7
Családbafogadás engedélyezése:	1
Gyámhivatal által elrendelt ideiglenes hatályú elhelyezés:	3
Kiskorú házasságkötésének engedélyezése:	1
Kapcsolattartás szabályozása:	33
Átmeneti nevelésbe vétel:	22
Utógondozás:	5
Gyermektartásdíj megelőlegezése:	53 család esetében, 5.329.000.-Ft összegben

(Jelen statisztika nem fedi a gyámhivatal teljes feladatkörét)

Gyámhivatal munkája során számos, komoly joghatású ügyben kell eljárniuk, melyből a beszámolójukban három ügycsoportra tértek ki bővebben:

1. Családi jogállás rendezése.

2. Eredménytelen védelembe vétellel összefüggő feladataik.

3. Ideiglenes hatályú elhelyezés.

Ki szeretném emelni az eredménytelen védelembe vétellel összefüggő feladataikat. A törvény e rendelkezése nagyon hiányzott a gyermekvédelem rendszeréből, mivel többször előfordult városunkban is, hogy 4-6-8 évnyi gyermekvédelmi gondoskodás után, hirtelen olyan körülmény állt be a család életében, amikor a gyermeket azonnali hatállyal ki kellett emelni a családból. Ez a szakmai esetkonferenciákon komoly vitákat váltott ki, hiszen nem szerencsés az, hogy "hirtelen" egy ilyen súlyos intézkedés kerül foganatosításra. Fontos, hogy a gyermekvédelemben érvényesüljön a fokozatosság elve, azaz amennyiben alapellátásban a veszélyeztető, elhanyagoló körülmények nem szüntethetők meg, abban az esetben a védelembe vétel, mint hatósági intézkedés eszköze lehet a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetésének, amivel elkerülhető a családból való kiemelés. Az eredménytelen védelembe vétel felülvizsgálati eljárása során a gyámhivatal azt

vizsgálja, hogy szükséges-e hatósági intézkedések igénybevétele, amennyiben igen, arról intézkedik.

A gyámhivatal munkatársai az elmúlt évben **2 alkalommal** vettek részt **esetmegbeszélésen**.

Javasolják ezen megbeszélések számának növelését, mivel a több szakmán átívelő, komplex segítségnyújtás hatékonyabb munkát eredményezhet. Továbbá azt szeretnék, ha a szakemberek szorosabb kapcsolatot tartanának egymással, akár telefonon, akár személyes konzultációval. Így megvalósul a hatékony tapasztalatcsere, és lehetőséget teremt a közös szakmai álláspont kialakítására is.

Úgy vélik sok esetben a gyermekek a családjukban kialakult mögöttes problémák jelzőfaktorai. Ahhoz, hogy a gyermek életében jelentős, pozitív változások következheszenek be, véleményük szerint a kiskorúak mögött álló családi háttér körülményeiben kell javulásnak bekövetkeznie.

Ezúton szeretnénk megköszönni a jelzőrendszer tagjainak, hogy elkészítették előző éves munkájuknak szöveges értékelését és megküldték a Gyermekjóléti Szolgálat számára a tájékoztató adatokat, továbbá megtették javaslataikat az egyre hatékonyabb együttműködés érdekében.

Köszönjük továbbá az elmúlt éves együttműködést, amelyre a gyermekek védelme érdekében a továbbiakban is számítunk.

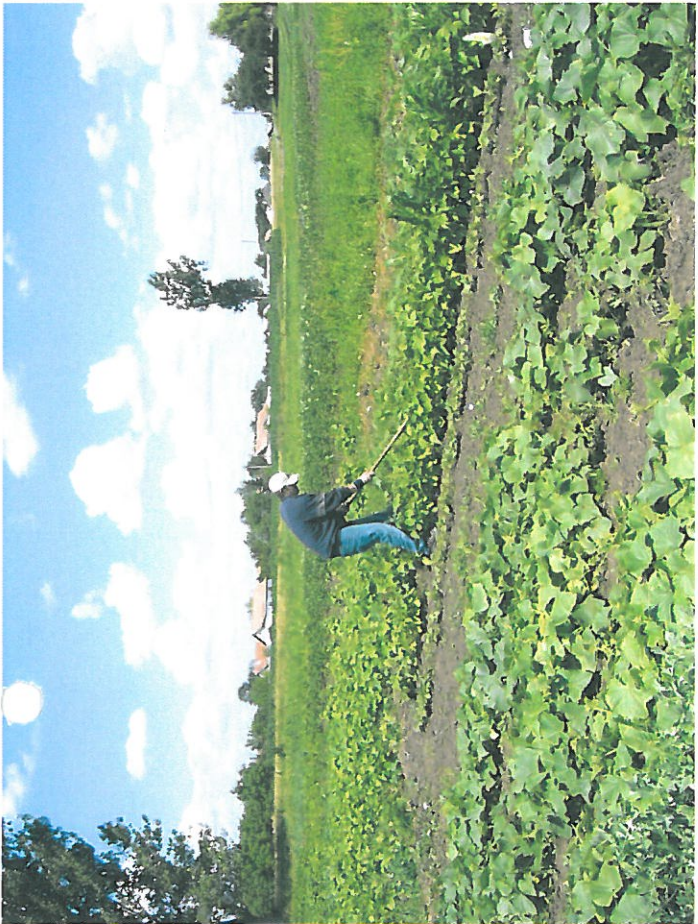
Nagyné Juhász Krisztina
Nagyné Juhász Krisztina
intézményvezető

Szociális Földprogram
2011.

OrnamentImage.net

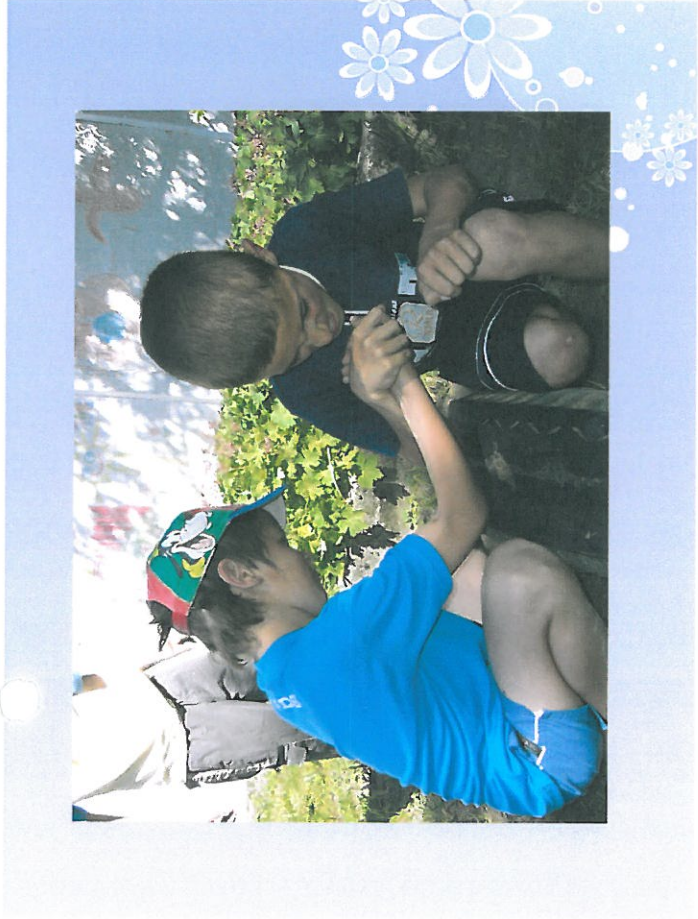

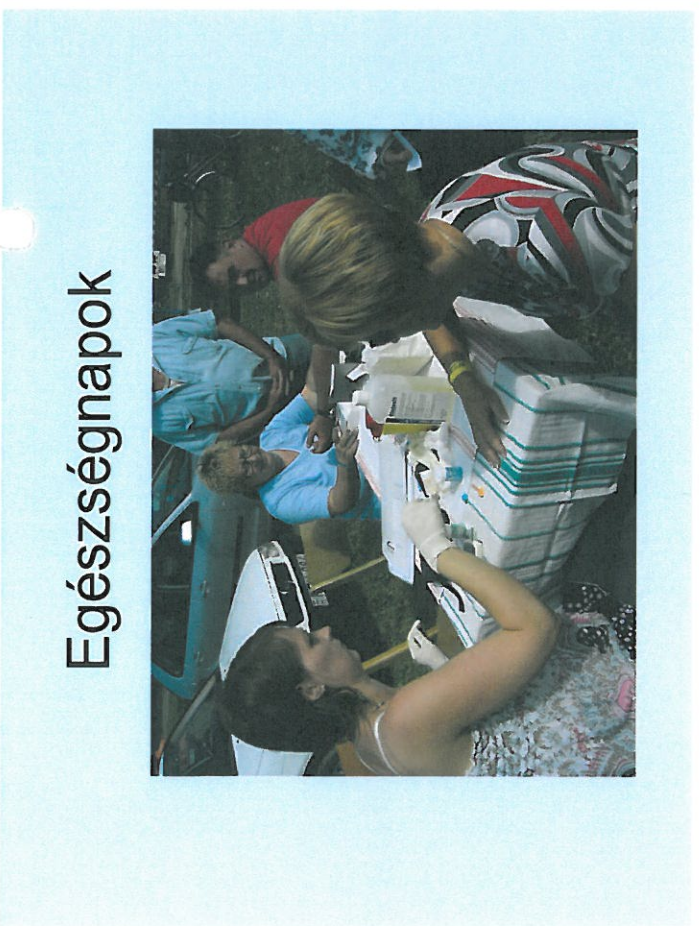
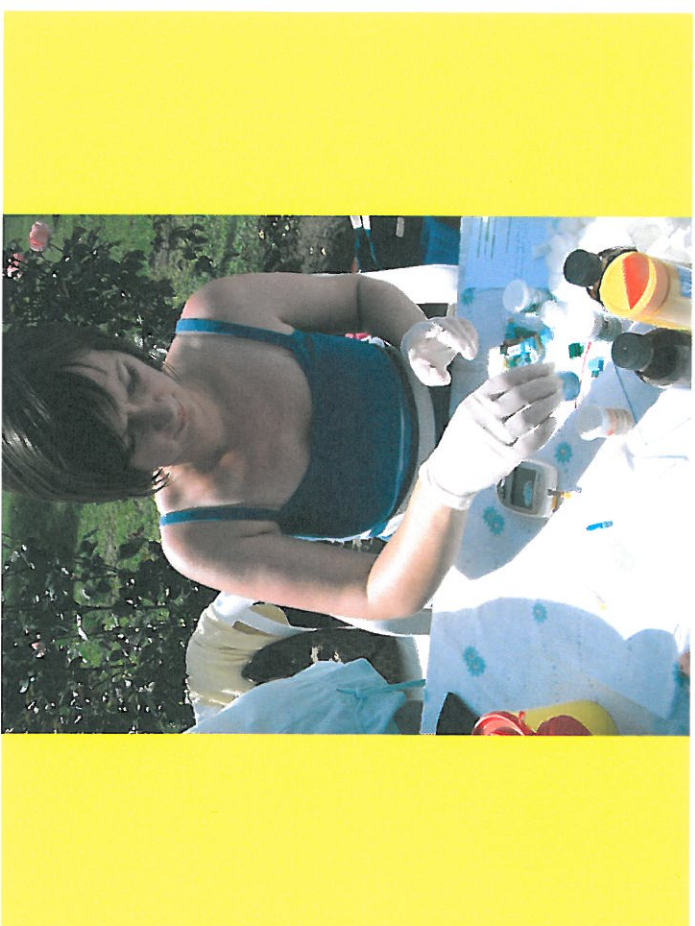

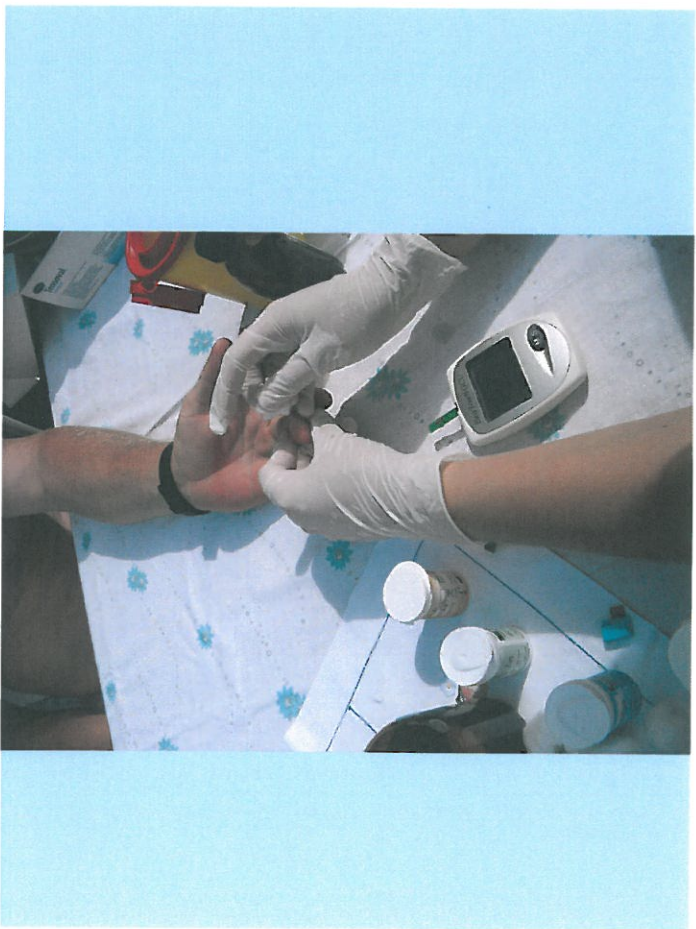

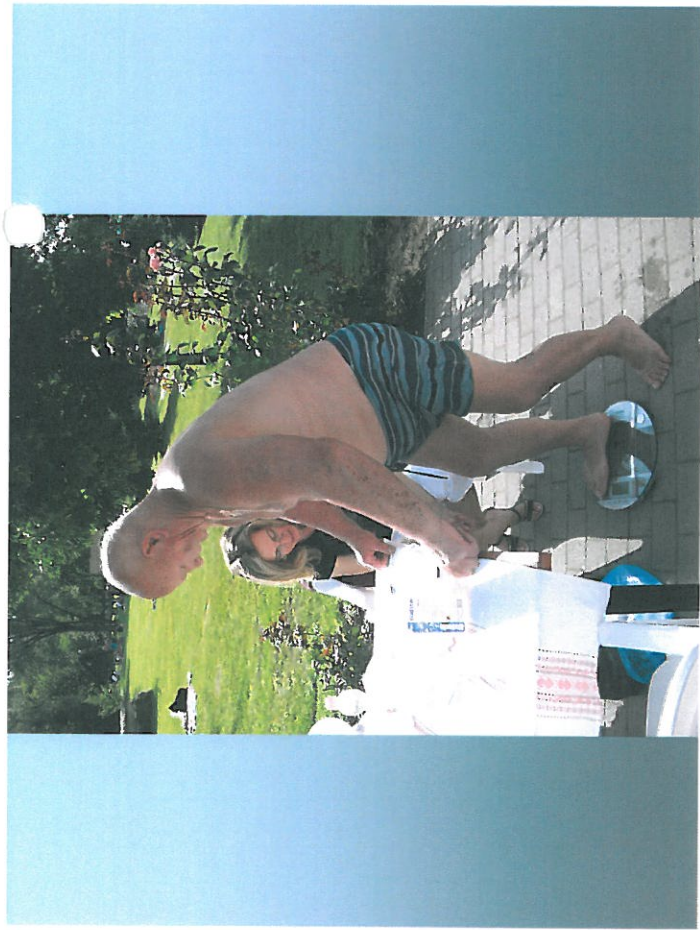
Biokultúra találkozó

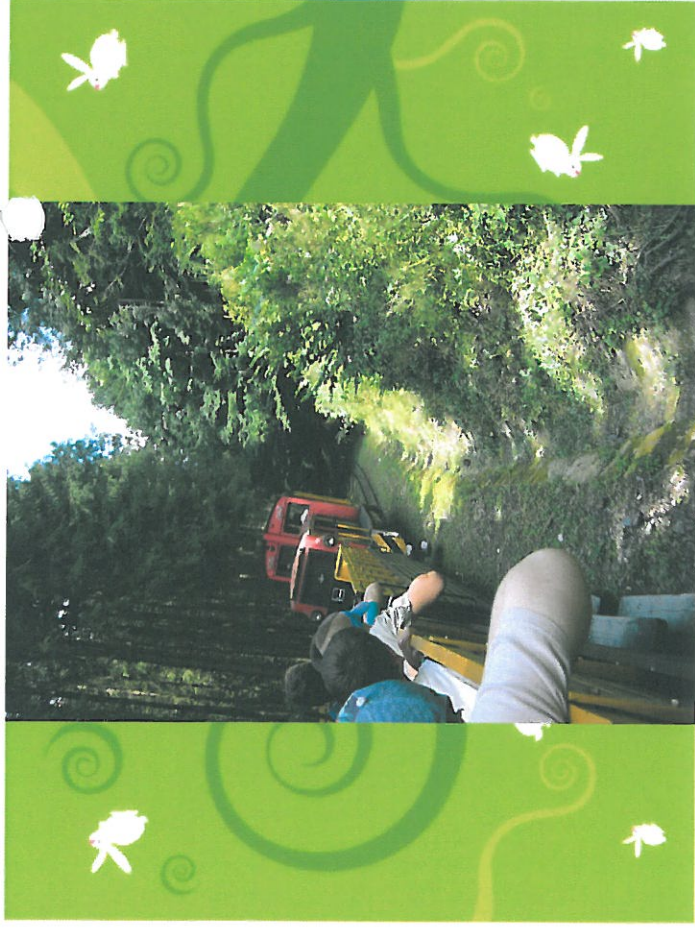

Kirándulás Szilvásváradra 2011.

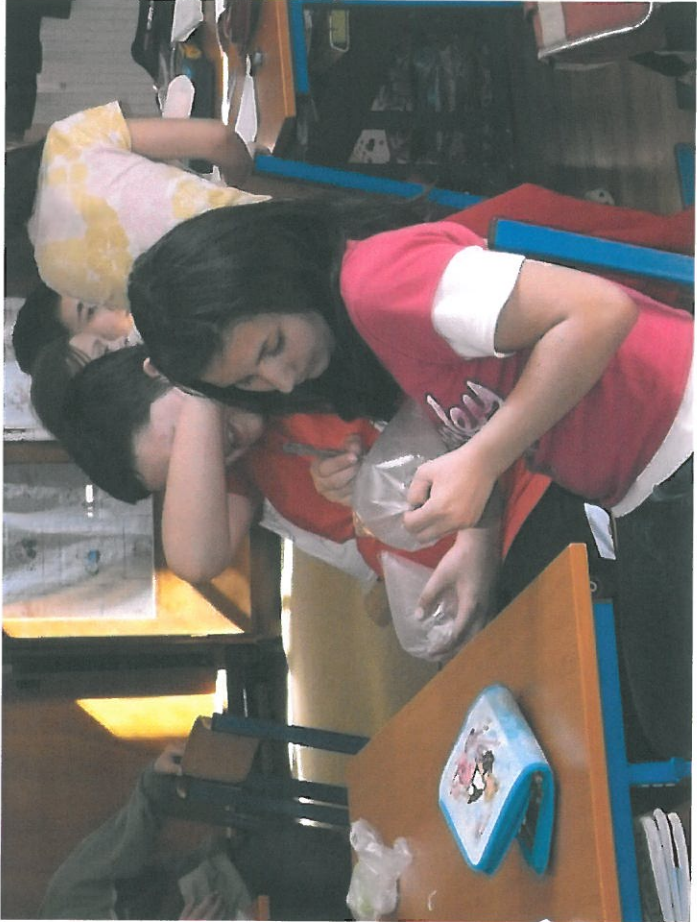

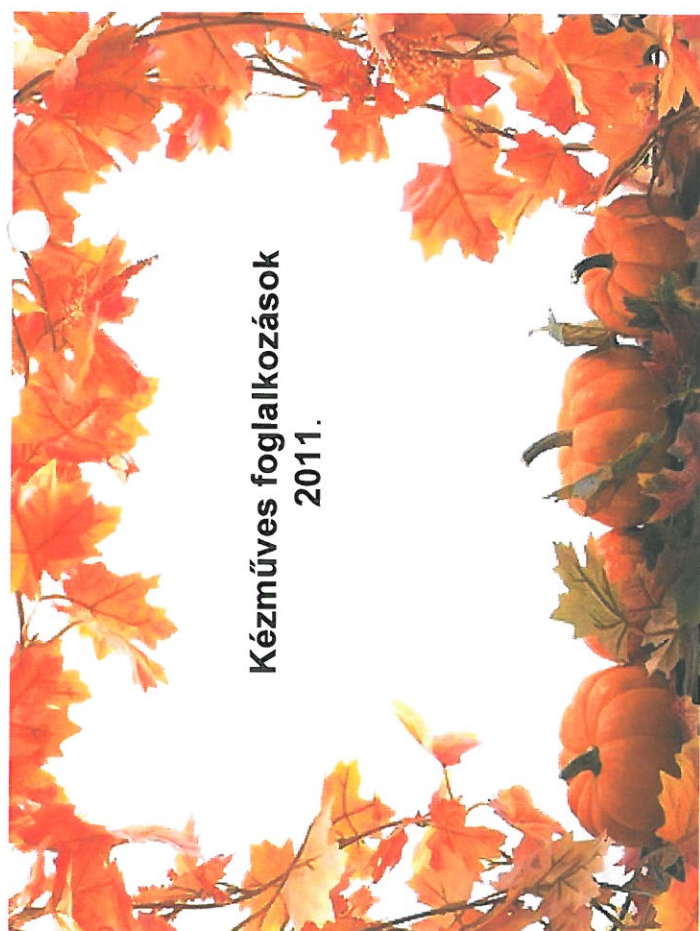

Gyermei jogok és
kötelességek foglalkozásai

Kézműves foglalkozások
2011.

Üdvhadsereggel adományozás

Karácsony 2011.

Élelmiszeradomány 2011.

